

A

Kertomus Iitin Vuolenkosken Kettujärven Kymenkäänteeseen kalliomaalauksen tutkimisesta, jonka suoritti fil. yo Sinimarja Ojonen 11. 8.1971. Kertomukseen liittyy peitepiirros peruskartasta n:o 311112, kolme valokuvaa (filmit 30635-30637), muovikalvolle 1:1 piirretty jäljennös maalauksesta sekä värinäytepala, joka on luettelointi Museoviraston esihist. toimiston luettelonumerolla 18430.

Peruskartta 311112 ARRAJÄRVI

Koordinaatit: x = 6769 51

y = 454 98

z = 75,9

Iitin pitäjän Vuolenkosken kylän Kettujärven punamultaläiskä löytyi 11.7.1971 allekirjoittaneen ollessa moottoriveneellä etsimässä kalliomaalauksia Kymijoella ja Kettujärvellä. Punamultaläiskä sijaitsee nk. Kymenkäänteeseen kohdalla, Kettula -nimisen tilan maalla (RN:o 20⁶) länteen päin antavassa jyrkässä kallioseinämässä, joka laskee suoraan veteen. Maalaus on tehty muuta kalliota vaaleammalle lohkopinnalle, joka on kivilajiltaan granodioriittia.

Punamultaläiskän korkeus on 68,5 cm ja leveys 51 cm. Siinä ei voi erottaa mitään kuvioita. Tästä huolimatta pidän läiskää melko suurella varmuudella kalliomaalauksena, sillä sen ruskeanpunainen värisävy on aivan sama kuin muutaman kilometrin päässä sijaitsevissa Iitin Tapolan Kotojärven ja Iitin Sitikkalan Märkjärven kalliomaalauksissa. Myös sijainti on aivan samanlainen: äkkijyrkkä, veteen miltei pystysuorana laskeva kallio, jonka vaalealle lohkopinnalle maalaus on tehty. Otin läiskän alaosasta värinäytepalan. Analyysissä värin todettiin sisältävän rautaoksidia.

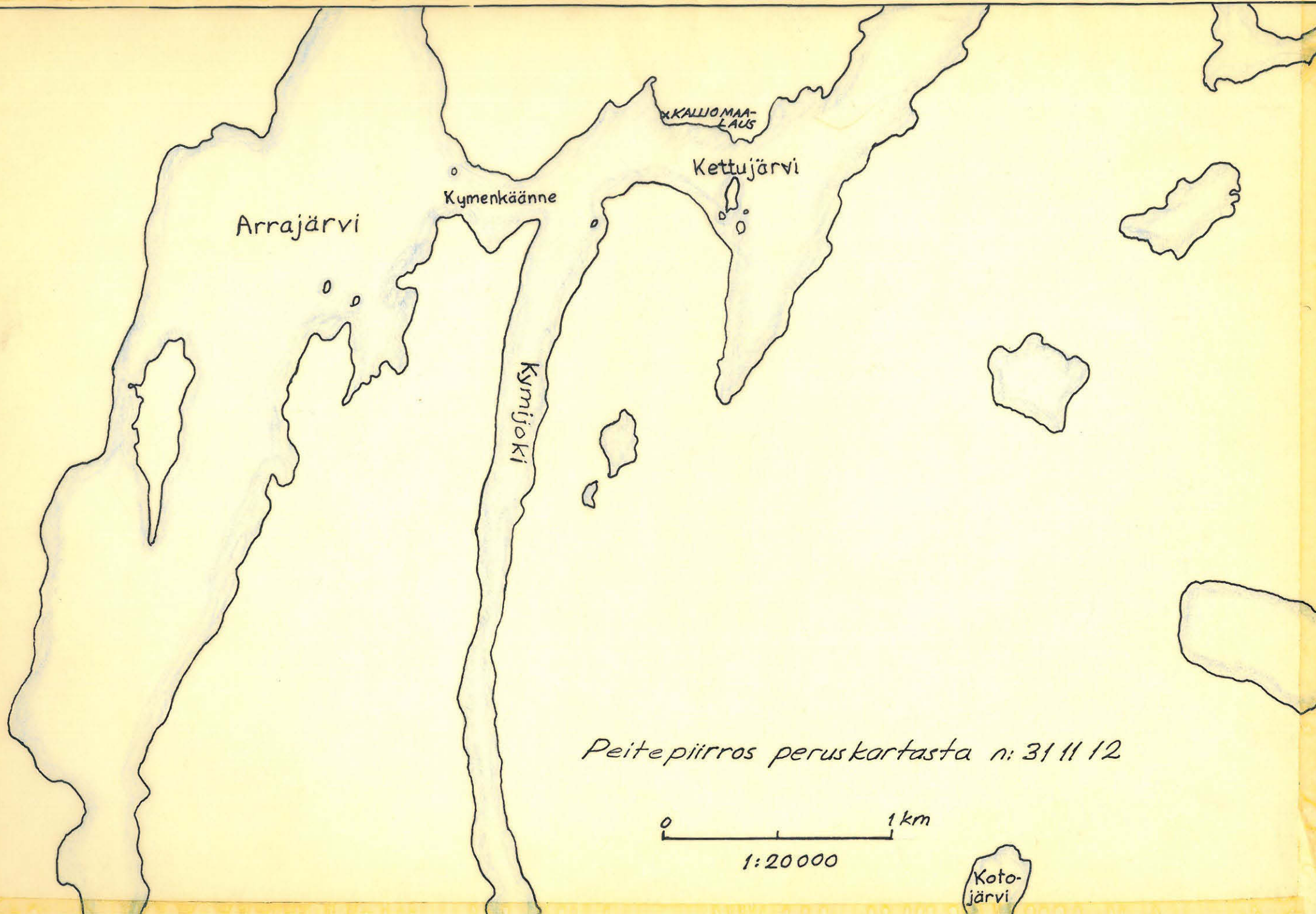
Kalliopohja maalauksen kohdalla on sileä eikä siinä ole mitään rakoja, joista rautaoksidia olisi voinut tulla kalliopinnalle. Kysymyksessä ei missään tapauksessa ole luonnostaan syntynyt ruosteläikkä, jollaisia esiintyy kallioissa; tätä todistaa, paitsi maalaus pohjan sileys, myös läiskän punaruskea värisävy (ruosteläikät ovat yleensä kellertävänpunaisia).

Kettujärven korkeus merenpinnasta on 74,1 m peruskartan n:o 311112 mukaan. Tämä korkeusluku ei nykyisin pidä paikkaansa, sillä Kymijoen pintaa laskettiin Mankalan voimalaitoksen toimesta kesällä 1971, ja tällöin aleni myös Kettujärven vedenpinta. Elokuussa 1971 oli Kettujärven todellinen korkeus merenpinnasta 73,6 m. Punamultaläiskä sijaitsee 2,3 metrin korkeudella vedenpinnasta (läiskän alareunasta mitattuna), ja läiskän korkeus merenpinnasta on siis 75,9 m.

Punamultaläiskää ei tarvinnut lainkaan puhdistaa, sillä se oli miltei puhdas jäkälästä. Jäljensin läiskän suoraan muovikelmulle liiduttuani sen rajat; läiskän oikeanpuoleisessa alanurkassa häipyi väri niin haa-listuneeksi, että sitä oli vaikea rajata. Maalauksen löytöpaikka on vaikeapääsyinen, mutta läiskän alapuolelle voi kuitenkin kiivetä ilman telineitä.

Helsingissä 24.3.1972

Sinimarja Ojonen
Sinimarja Ojonen

Arrajärvi

Kymenkäänte

Kymijoki

KALLIOMAA-
LAUS

Kettujärvi

Peitepiirros peruskartasta n: 31 11 12

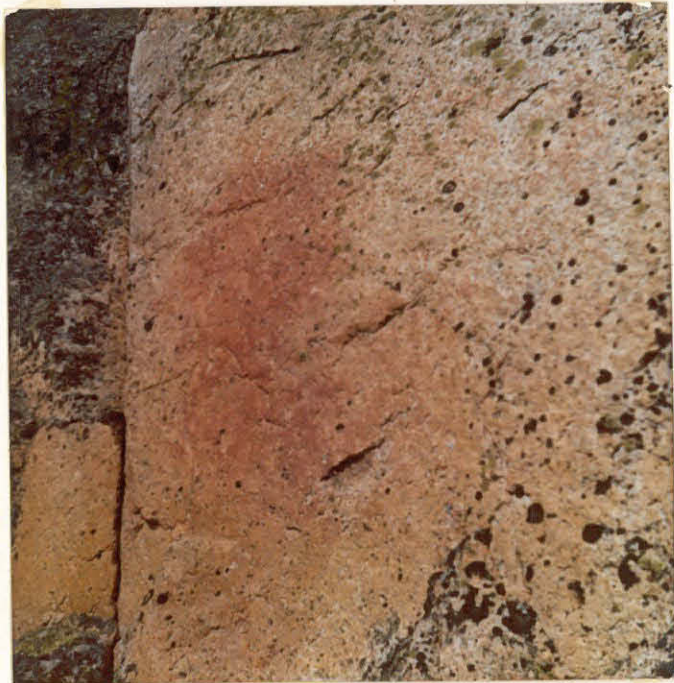
0 1 km

1:20000

Koto-
järvi

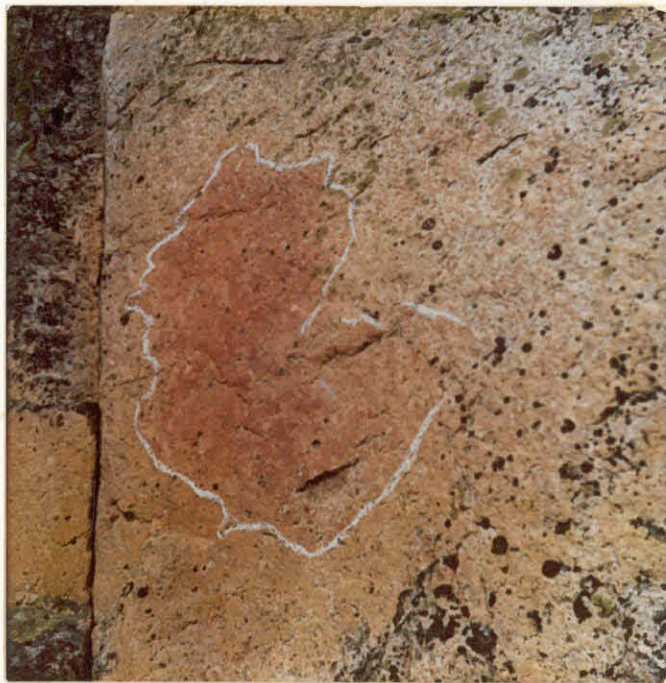
litti, Vuolenkoski, Kettujärvi, Kymenköänne

f. 37635

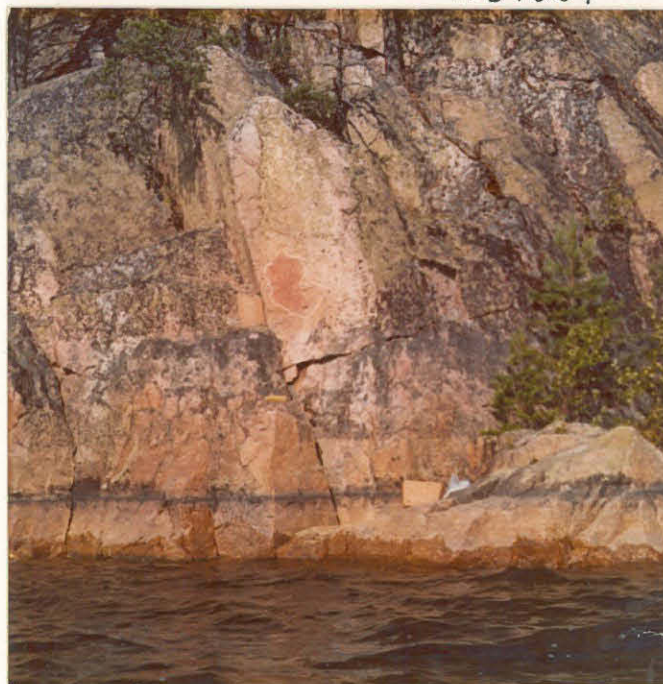
Punamultaläiskä liitua matto-
mana.

f. 37636

Punamultaläiskä liiduttuna.

f. 37637

Punamultaläiskä sijaitsee vaalealla
lohkopinnalla länteen päin anta-
vassa kallioseinämässä. Kuva
länneestä.